

Lauris Gundars

TIRITOMBA

(Zelta zivtiņa)

darbojas:

VINETA

ULLA

VIKTORS

ELVIS

Neliels bārs. Mazas lampiņas ar blāviem, konusveidīgiem kupoliem vienīgo triju galdiņu vidū piesauktas darīt šo telpu omulīgu. Pie katra galda divi krēsli. Attālāk, stūrī neliela bāra lete. Kaut telpā neviena nav, skan mūzika - populārs gabals.

Sākoties jaunai dziesmai, no bāra letes apakšas strauji iznirst ELVIS. Viņš apklusina uz letes stāvošo mūzikas centru. Brīdi paspaidījis tā pogas, Elvis atrod citu dziesmu, kura viņu, acīmredzami, apmierina.

Elvis ir bārmenis. Viņš uzsāk jaukt kādu kokteili. Kaut Elvis dara to profesionāli veikli, viņam ikbrīdi kaut kas izslīd no rokām, krīt un gāžas.

Visbeidzot viņš sev mazā glāzītē ielej tīru degvīnu un strauji izdzer.

ELVIS. Protams, es nedrīkstu dzert, es esmu darbā! Un es jau, patiesībā, arī nekad to nedaru. Nekad. Te var nodzerties ātri. Viss deguna priekšā. Pa druskai, pa druskai, neviens jau nemana. Tu pats jau arī ne. Un cauri ir. Vispirms sāk uzlikt draugiem bez naudas, tad visi paliek tev draugi, un viss - darbs pagalam. Nē, galvenais - tu pats paliec stulbs. Šņabis vien prātā, pazūd viss cits. Cilvēks pazūd. Pazūd viss, kas tev iekšā, viss, ko tu esi domājis un redzējis, pilnīgi viss - pēkšņi vairs nav svarīgs! Paliek nesvarīgs, kas ir bijis svarīgs!...

Viņš ielej sev no jauna degvīnu un izmet glāzīti vēl straujāk.

ELVIS. ... Un kas tad ir tik svarīgs? Varbūt viss tas svarīgais ir izdomāts? Vajag dzīvot brīvi - tā, lai viss svarīgs un reizē viss tikpat nesvarīgs, vai ne?! *Kāda velna pēc man tas ir svarīgi?* - tu sev pajautā. *Kāpēc?! (par degvīnu)* Nereibst nemaz! Es varu arī trešo! *(smejas)* Jā! Jo durvis ir ciet! Un es vairs šodien nestrādāju. Citādi jau es nedzertu darba laikā. Nodzerties var. Un priekš kam?... Ēstenībā, šī bija trešā glāzīte, ne otrā. Pirmo es ap septiņiem paņēmu, pirms darba. Drosmei, jā - drosmei!... Patiesībā, no kā gan man būtu bijis jābaidās, bet es ieņēmu. Uzkoš-āju *Orbit* un neviens jau nemana! Iedzēru. Neviena vēl nebija. Skanēja... šitais.

Viņš ieslēdz atpakaļ dziesmu, kuru iepriekš bija tik strauji noklusinājis. Tā ir itā-u tautasdziesma *Tiritomba (Zelta zivtiņa)*.

ELVIS. ... Es pats uzliku. Man patīk. Ce⁺ garīgo. Tāds foršs, viegls gabals, dejot gribas, ne?... Nu, viens teicams vakars, laba mūzika, viena glāzīte, tiešām - tikai viena, kura - goda vārds - nemaz jau arī nebija tik ⁻oti vajadzīga. Nav svarīgi! Tātad - visapkārt prieks un gaisma, pulkstens septiņi apmēram, esmu darbā, mīlu cilvēkus, visus, lai kas arī neieveltos: visi viesi mī⁻i gaidīti. Viens varbūt vairāk nekā citi, bet - es nekā neesmu teicis! Nav būtiski. Neviena to nezina un nenojauš. Un nav svarīgi! Tātad - es deju un visus mīlu. Un tad veras durvis, un nāk viens iekšā!...

Veroties bāra durvīm, telpā nāk iekšā VIKTORS, treniņtērpā, krosenēs.

Nīgri palūkojies apkārt, viņš sēstas pie viena no galdiem.

ELVIS. ... Skaidrs, vai ne? Nē, es viņu nepazīnu, nekad redzējis nebiju, bet tas taču skaidrs: *Simts gramus balto un ķilavmaizīti!* Nē, normāls vecis, protams! Es mīlu visus. Skan forša mūzika, un es visus mīlu! Un es saku: *Ludzu, kungs! Jūsu vēlmes?* Un pats jau leju balto. Tūlīt objekts teiks: *Simts gramus un ķilavmaizīti!* Nu, labi, varbūt šķiņķmaizīti... (*Viktoram*) Lūdzu, kungs! Jūsu vēlmes?...

VIKTORS. Minerālūdeni, glāzi. Bez gāzes. Un ne to sā⁻o... Jums tur kaut kas līst zemē!... (*prom*) Viņš lēja zemē šnabi. Viss pludo, smird. Pretīgi... Kāda velna pēc es ienācu tieši te. Riebīgs caurums. Tumšs, nekā redzēt nevar. Nekad nebiju te bijis. Iznāca nejauši. Kiosks jau ciet - vēls, bet pamācībā rakstīts: tabletei uzdzert ne mazāk kā divsimt miligramus ūdens. Lai izšķīst un normāli uzsūcas zarnās, citādi tam nav jēgas, citādi mēs rijam tās rīpiņas tikai sirdsapziņas nomierināšanai. Es gan domāju tā - ja tu, cilvēks, tiešām sāc zā⁻oties, tad ar jēgu. Jā, jā, protams, kurš tad atzīs, ka mehānisms sāk ķerties? Bet tas ir normāli, no tā nav jākaunas, tāds ir mūsu liktenis. Un priekš tam strādā tūkstošiem cilvēku, simtiem rūpnīcu - lai mums palīdzētu. Man, piemēram, jādzer šitās - atbilst manam vecumam un svaram. Tas ir pilnīgi normāli. Tikai vajag ar tīru ūdeni, ne sulām, vai *fantām-mantām* kaut kādām - lai uzsūcas. Lai jēga... Un tāpēc es ienācu šajā caurumā. Pēc ūdens, citur nekur nebija, līdz mājām vēl jāskrien - vienu apli vairāk biju paņēmis: es katru sesto dienu mēģinu pielikt pa vienam aplim klāt - piecdesmit metri, pagaidām iznāk. Tātad - līdz mājām vēl kādas divpadsmit minūtes, bet pulkstenis jau piecas pāri laikam. Tablete līdzī. Katram gadījumam. Un, re, gadījums ir. Ienāku... Nu, baigā vieta! (*par Elvi*) Viens tāds objekts lēkā - deju, vai vingro, vai vienkārši sevi apbrīno! Mūzikas ritmā pūlas trāpīt. Mūzika tāda... nu, tāds te⁻a prieks: jautrība bez iemesla! *Tra-tam-tam, tra-tam-tam...* Nospiedoši. Un nožēlojami. Bet tās jau arī ir cilvēciskas būtnes - dieviņam jau visādi vajadzīgi. Arī *Tra-tam-tam, tra-tam-tam...* Nu, labi, nekas, domāju, iedzēršu savu ūdeni - ja glāze būs tīra un visādi mēsli tur nepeldēs - un prom, prom, prom! Galdiņš laikam līp no mēsliem - gaismu nedod, lai neredz, lai apkopēju varētu izsaukt vienreiz gadā: izlāpstot, kas sakrājies. Sēžu, nekam nepieskaros.

Šis klieudz pāri visai zālei: *Lūdzu, kungs! Jūsu vēlmes?* Spiedz, var teikt. Tā viņiem saucas laipnība. (*mēda*) *Lūdzu, kungs! Jūsu vēlmes?* Un tā *ha-ha-hi-hi*. Un pats sev šņabi lej - es taču redzu, neesmu akls, saozu jau arī kaut ko vēl. Prasa, ko man vajagot. *Bez gāzes*. Un, ja iespējams, ja nav īpaši sarežģīti, tīrā glāzē. Nē, to es pietaupu, nepasaku. Bet viņam tas būtu jāsaprot no mana toņa - es neesmu parastais - *simtsgramarķilavām*. *Bez gāzes*, saku, ceru, ka saprot pareizi. Bet šis jau pats salējies - šņabis pludo, līst zemē, nekontrolē jau vairs sevi, *Orbitu* laikam košā, lai nesmird... Kāda jēga tādiem cilvēkiem vispār dzīvot?! Būtnēm, objektiem...

Elvis lej glāzē minerālūdeni, nes Viktoram.

VIKTORS. Atnesīs līdz galam vai izgāzīs? Nometīs glāzi vai nožausies pats?

ELVIS. (*liek glāzi uz Viktora galda*) Lūdzu, kungs.

Viktors Elvim nepateicas.

VIKTORS. (*prom*) Es taču esmu laimīgs cilvēks - mani neaplēja, klēpī neiesēdās, nenokēzēja, atvainojiet. Nu jauki. (*par glāzi*) Nu, paskatīsimies, vai tiešām šodien man vēl lielāka laime ir uzsmaidījusi - uz glāzes malas lūpu krāsa nav aizķērusies, tikai ar dzelteniem taukiem drusku noplēkots?...

Viktors sāk ņoti pamatīgi pētīt glāzi un tās saturu.

ELVIS. (*prom*) Kādreiz jau arī šādi objekti ieblandās. Tikai kāda velna pēc tieši šodien?! Lai gan - nevar jau aizliegt... Bet joprojām skan laba mūzika, gaišs visapkārt, un es mīlu visas staigājošās un skraidošās būtnes pasaulē!...

Elvis ņemas uzslaucīt iepriekš zemē nolieta degvīnu.

VIKTORS. (*prom*) Re, kā nervozē: domā, ka es esmu no sanitārās inspekcijas. Nu, paskatīsimies - varbūt vēl sāks kukuli piedāvāt?!...

Viktors ņemas pārspīlēti centīgi pētīt ūdens glāzi.

Ne Viktors, ne Elvis nemana, ka telpā ienāk ULLA. Viņa ir acīmredzami uzvilka. Lai nepievērstu sev uzmanību, Ulla steidz sēsties pie viena no galdiņiem, tikpat neveikli un mehānistiski viņa piesmēķē. Nočirkstot šķiltavu kramiņam, abi vīrieši salecās. Elvis acumirkļi stājas otrpus letes un klusēdams ņemas jaukt kādu kokteili. Viktors paslepen beidzot iemet mutē savu tableti un dzer tai virsū ūdeni - pamazām, tikai sešos paņēmienu viņš tukšo glāzi. Negaidīti strauji Ulla nospiež cigareti pelnu traukā un jau grasās celties augšā, kad Elvis strauji noliek viņas priekšā spilgti zaļo kokteili ar augu rotājumu.

ELVIS. Laipni lūdzam! Lai jums labs vakars!

VIKTORS. (*prom*) Nelaiž prom! Viņš taču laikam grib šo eksemplāru man iegrūst! Tiem inspektoriem gan grūta dzīve, ne? Ko jūs, piemēram, darītu, ja jums piedāvātu šādu samaksu? Šitādos caurumos tā laikam parasts, esmu lasījis: maksāt ar nervozām meičām!

ELVIS. (*Ullai*) Ko jūs vēl vēlētos?

ULLA. Neko, paldies.

VIKTORS. (*prom*) Cirks, īsts cirks!

ULLA. (*prom*) Nē, es vēlētos gan!... Mu-ķe, mu-ķe, mu-ķe - man jau sen vajadzēja būt ārā! Kāpēc es nekad nevaru pateikt *nē*?! *Nē, man nevajag nekādus koktei-us, es eju*

prom!... Nu, kāpēc es te vēl sēžu? (*par Viktoru*) Es taču uzreiz visu sapratu - tas ir viņš.

Viens drusku traucēts, drusku jucis īpatnis. Uz randiņu ar dāmu nāk treniņtērpā. Un ko viņš ar to glāzi darīja?! Ārprāts! Nē, es saprotu - cilvēki vientulībā sāk jukt, tā ir. Nu, bet ko es tur varu darīt? Tādam vairs palīdzēt nevar. Nu, kāds var pateikt, ko viņš tur smīn

visu laiku, lūr zem paduses un smīn? Viņš tiešām laikam domā, ka es esmu Vineta, ka es esmu tā, ar kuru nu viņam tagad tas randiņš. Bet tāpēc taču cilvēkiem ir acis. Es varu būt

tā? Man taču viss ir tomēr vēl daudz maz kārtībā - pietiekami jauna, pietiekami smuka,

viss kārtībā. Un lielā gribēšana jau nu man arī acīs nedeg - to es zinu. Un zāles rij.

Uroloģija, varu saderēt. Kārtējais. No septiņiem jau piektais ar uroloģiju. Bet visi

septiņi... nu šitādi, Treniņtērpā gan otrs... Nu, ko smīni? Ko smīni?

VIKTORS. (*prom*) Varbūt man tiešām tādu cūcībiņu izdarīt? Pieņemt dāvaniņu? (*smejas*)

Nē, nē, es muldu! Es taču, man taču... nu, es neesmu tāds! Nekad mūžā ar šitādām

meičām! Lai kā viņas uz mani arī nebolītos. Nē, nu ir taču cilvēki dīvaini, dīvainas

būtnes!...

ULLA. Nu, ir taču tie veči tādas pilnīgi vājprātīgas būtnes! Viņi ir neatvairāmi, redzat,

tikai tāpēc, ka viņi ir veči!

VIKTORS. Ja viņai tur kaut kas ir, tad man uzreiz ir jāgrib, atvainojiet?! Nu smieklīgi!

ULLA. Smieklīgi!

ELVIS. (*Ullai*) Vai varu vēl ko piedāvāt?

ULLA. (*par mūziku*) Izslēdziet taču vienreiz to ārprātu! Te neviens nav kurls!

Elvis tiešām arī pagriež klusāk mūziku, kura gan arī jau iepriekš nav bijusi

īpaši ska-a.

ULLA. Cik man jāmaksā?

ELVIS. Tas ir iepazīšanās kauss.

ULLA. Cik man jāmaksā? Sarēķiniet!... (*prom*) Un es eju. Kamēr vēl Vineta nav iespērusies. Patiesībā es esmu miesassargs. Mana draudzene, darba biedrene Vineta meklē sev otru pusi... stulbi: sarakstoties pēc avīžu sludinājumiem. Nu, nevar viņa

savādāk. Es jau nosp-autos, bet vienvakar mēs abas palikām kantorī ilgāk, piedzērāmieš

drusku, un man palika viņu žēl - piekritu atnākt uz viņas pirmo randiņu ar Pirmo Lielo Nepazīstamo... kuram drēbēs bija ielaistītas vismaz divas odekolona pudeles, un kurš uzreiz uzprasīja, vai Vinetai ir mašīna un suns. Dikti suņus mīlot, bet tos vajagot katru dienu vest skraidināt. Ar mašīnu vest, protams... Un tad es gāju vēl. Un vēl četras reizes. Un šodien ir pēdējā - Vineta piekrīt: ja nebūs, lai nav. (*par Viktoru*) Un nav jau. Beidzot savu šņabi izdzēra. Lielo glāzi, neuzkožot. Atvainojos, uzkožot - uroloģijas tabletīti. Nu, kāda velna pēc viņai to vajag?! Nu, kurai normālai sievietei var šitādu vajadzēt?... Atkal mēs abas sadzersimies, rīt galva sāpēs. Lai! Bet mums būs beidzot miers. Man, piemēram, nav un nevajag. Slikti? Viss kārtībā! (*Elvim*) Sarēķinājāt?

VIKTORS. (*par Ullu*) Narkomāne! (*Elvim*) Man arī, lūdzu!

ULLA. Kur tad iesi? Vēl jau tā kā par agru.

VIKTORS. Atvainojiet?...

ULLA. (*Elvim*) Es lūdzu sarēķināt!

Elvis, turpretim, noliek Ullas priekšā vēl vienu kokteili - vēl krāšņāku par iepriekšējo.

ELVIS. Jūs esat mūsu bāra tūkstošā apmeklētāja - viss uz firmas rēķina.

Ulla sāk ska-i smieties, tad liek glāzi Viktora priekšā.

ULLA. Būsit tūkstošais manā vietā!

VIKTORS. Kāpēc?

ULLA. Dzeriet, dzeriet! Nāks par labu, visas brūces aizdziedēs!

VIKTORS. Kādas brūces? Smieklīgi!

ULLA. Es jums tā riebjos? Nu, nepatīku, esmu pretīga? Jā? Nē?

VIKTORS. Nē...

ULLA. Tad uz veselību! Un uz redzi!

VIKTORS. Pagaidiet, tā neies...

ULLA. Gribat iepazīties?

VIKTORS. Nē...

ULLA. Es iepazīstos tikai ar avīžu sludinājumiem! Jā, jā, es visu zinu!

VIKTORS. Ko zināt?

ULLA. Visu!

ELVIS. Te ir kāds pārpratums...

ULLA. Vismaz jūs, lūdzu, dariet savu darbu!

VIKTORS. (*Elvim*) Cik man jāmaksā? Es gribu tikt laukā no šī jūsu apšaubāmā iestādījuma!

ELVIS. Četrdesmit.

VIKTORS. Ēsts zaņķis! Kas tā par mūziku? Un sievietes!

ULLA. Es taču jau eju prom!

Mirkļi, kad viņa dodas laukā, Ulla durvīs saskrienas ar VINETU.

ULLA. (*Vinetai*) Ko jūs, kundzīt, te meklējat? Te jums darīt nav ko! Paskatieties, kāds kontingents!

VIKTORS. Zināt ko, tas jau ir nepieklājīgi! Lieciet mierā svešus cilvēkus!

ULLA. (*Vinetai*) Jūs gribat, lai jūs liek mierā? Tad jums te nav ko meklēt!

VIKTORS. Beidziet vienreiz!

ULLA. (*Vinetai*) Labi, lūdzu, ienāciet, kundzīt! Lai jums labs vakars! Skaista vieta, radio kā pie kurlajiem! Lūdzu, lūdzu, nāciet iekšā!

Vineta tik tiešām arī nāk bārā iekšā, sēstas pie galdiņa. Ulla negaidīti ņer no Viktora galda atpakaļ savu kokteili - nosēdusies savā iepriekšējā vietā, viņa to intensīvi sūc pa salmiņu un demonstratīvi cieši lūkojas Vinetā, kura gan pat nepalūkojas Ullas virzienā.

VIKTORS. (*Vinetai*) Lūdzu, neņemiet šo jauno būtni galvā. Es arī viņu nepazīstu... Atvainojiet!...

Arī viņš apsēžas pie sava galdiņa.

ELVIS. (*Viktoram*) Četrdesmit.

VIKTORS. Lūdzu, vēl vienu.

ELVIS. Lūdzu. (*Vinetai*) Un jums, kundze, ko lūdzu?

VINETA. Man arī, lūdzu.

ELVIS. Ūdeni vai kādu kokteili?

VINETA. Jā...

Ulla skaņi iesmejas.

VIKTORS. (*Ullai*) Kā jums nav kauna?!...

ULLA. (*prom*) Tā ir Vineta. Mēs vienmēr sarunājam randiņus visādās kafejnīcās, bet atsakāmies kaut kādas neķes vai rozes spraut matos vai kaut kur citur, vai avīzītes rokā spaidīt - nu, kā pazīšanās zīmes. Foto mēs, protams, arī nevienam nesūtām. Ja mēs uzminēsim, mēs izdomājam, to veci, ar kuru esam sarakstījušās, tad tas arī būs īstais. Nu, uzminām jau parasti, uzreiz... (*par Vinetu*) Bet viņa šausmīgi saspringst. Redzat - viņa jau ir noparalizēta kā tads trusītis? Un tā parasti. Nē, es nesmejos par viņu, itin nemaz. Mēs ar Vinetu esam ļoti labas draudzenes, ļoti labas. Bet tas vienreiz ir jābeidz - tas ir pazemojoši, galu galā. Kāpēc sievietes to nejūt? Re, acis nemirkšķina, mute va-ā... Par lelli paliek.

Ulla paslepen māj Vinetai dažādas zīmes, tomēr viņa tās nemana.

ULLA. Es jau, patiesībā, esmu tikai viņas miesassargs: pret maniakiem. Nu, bet šitais jau nav labāks par maniaku. Ko viņš ar to glāzi darīja, ja Vineta būtu redzējusi! Tagad, re,

muguriņu izslējis, re, kautrējas pat pagriezties, nesmīn vairs padusē... Vinetā-ā! Vini, atslābinies!...

Vineta tomēr joprojām Ullas zīmes nemana.

VINETA. (*prom*) Es neskatīšos, ko viņa tur vicinās, es neredzu!.. Neredzu un viss! Lai viņa tur lēkā kāds tāds traks trusis. Nikna. Bet man ir sava dzīve!... Ar pēdējiem diviem viņa taču jau pati sarakstījās. Brīnums, ka vēl tomēr nolasīja man priekšā, ko itin kā es rakstu. Un es, mu-ķe, klusēju! Kāpēc? Māju ar galvu un klusēju. Pietiek, viss! Es vairs neredzu viņu! Man ir mana dzīve, mana pašas. Un es, tieši es esmu atnākusi uz randiņu ar šo vīrieti. Treniņtērpā. Vienalga, es pati esmu atnākusi, un tikai es pati izlemšu, vai viņš ir *kretīns*, vai *ķēms*, vai vienkārši maniaks, vai *urologija*!... Es pati!...

ULLA. (*Elvim*) Vai tad tūkstoš un pirmo jūs vispār neapkalpojat?

ELVIS. (*Vinetai*) Jūs, kundze, tā arī nepateicāt, ko vēlaties.

VINETA. Stipru. Kaut ko.

ELVIS. Konjaku, viskiju?

VINETA. Jā.

ELVIS. Tad konjaku vai viskiju?

VINETA. Nesiet taču!

Ulla smejas, tomēr Vineta spītīgi to nemana.

VIKTORS. (*prom*) Un kāpēc es dzeru otruš divsimt miligramus? Pilnīgs idiots!... Nē, nekāds sliktums jau no tā nevarētu rasties, bet, patiesībā, man jau sen vajadzēja celties un iet prom no šitā cauruma... Tā situācija pie durvīm vienkārši bija tāda, ka man vajadzēja pierādīt, ka... ka es esmu vīrietis. Lai gan - kam pierādīt?! Tādās sitācijās vienmēr vajag nosp-auties un viss. Man nekas nav nevienam japiērāda: es esmu vīrietis un viss... (*par Vinetu*) Es nesaprotu, ko šī kundzīte te meklē - pēc *tādas* neizskatās. Bet pasūtīja alkoholu.... (*smejas*) Mu-ķis, mu-ķis, mu-ķis! Nav mana darīšana! Dzer, vecais, un ej! Kāds man paskaidros, kāpēc es vēl esmu te? Es nezinu, piemēram. Ne jau kundzīte iepatikās, skaidrs. Klausīties šitādu trulu mūziku? Dzīve pait! Iedzert? Nu, kurš man, mu-ķim, paskaidros tā vienkārši, pavisam primitīvi - kur ir iedzeršanas jēga? Atpūtināt nervus, zinu! Nevajag šos tā nogurdināt, un viss!

Viktors malko savu ūdens glāzi tikpat palēnām, maziem malkiem kā iepriekš. Ulla joprojām smīn Vinetas virzienā. Iedzērusi labu malku konjaka no Elvja atnestās glāzes, Vineta pat nesaviebjas.

VINETA. (*prom, par Viktoru*) Sēž, nabags, pārnervozējies, sasprindzis kā miets. Var jau to saprast - sākt visu no jauna, var teikt: to katrs nemaz nevar. Viņš tomēr ir piesēdies, uzrakstījis, aizsūtījis avīzei. Ticiet man, tur drosmi vajag... Četras vēstules uzrakstīja, un tādas... nu, nemaz nav ne vecs, ne mu-ķis. Ne par saldu, ne par stulbu. Godīgas. Nē, es

saprotu, uzrakstīt var visu ko, skaidrs. Bet viņš mani aizstāvēja, te, pie durvīm. Un ja būtu maniaks, viņš taču jau sēdētu šite, grābstītos varbūt... Nē, re, tup, pagriezies nevar. Zina, ka es te esmu, bet nevar. Nervozē, šņabīti dzer, maziem malkiem. Normāli. Nu! Es taču nevaru uzmākties vīrietim!... Vismaz būtu kāda mūzika, viņš varētu uzlūgt padejot...

Viņa, acīmredzami, nemana, ka telpā skan mūzika.

VIKTORS. (*prom*) Es kaut kur esmu viņu redzējis. Septiņdesmit ceturtajā, laikam, lielajās siltumnīcās. Man liekas... Kaut gan tam taču nav nekādas nozīmes. Redzēju, neredzēju! Pavisam dumjš, vecītis paliek, ne? Viņš jau dzer un iet!

Tomēr iedzēris pārlietu strauji, Viktors aizrijas, klepo.

Elvis ir pienācis pie Ullas galdiņa.

ELVIS. Varu jums vēl kaut ko piedāvāt?

ULLA. Es jums te esmu tūkstošā iedzērāja šodien? Vai pa visu gadu? Un kā jūs to tā skaitāt? Krustiņus uz sienas velkat? Man nevajag, lai man kanti sit, paldies! Esat brīvs! Un to troksni vienreiz varat izslēgt? Lai gan, man ir pilnīgi vienalga!

Ulla ceļas - viņa strauji sēstas pie Vinetas galdiņa, kurai gan Ulla joprojām ir gluži kā tukša vieta. Aši, atkal nesaviebusies, Vineta dzer savu konjaka glāzi sausu un apņēmīgi dodas pie Viktora galdiņa, nosēstas tam pretī.

VINETA. Labvakar!

VIKTORS. Labvakar...

VINETA. Tā esmu es.

VIKTORS. Labvakar...

VINETA. Nervozējam?

VIKTORS. Kāpēc?! Es nenervozēju!

VINETA. Es arī nervozēju, protams. Tas ir normāli.

VIKTORS. Es esmu pavisam mierīgs!

VINETA. Vēl šņabīti? Dzersit? (*Elvim*) Vēl divas glāzes, lūdzu, to pašu.

Strauji ceļoties, Ulla apgāž krēslu, nepaceļ to, un ne vārda vairs nebilzdama, demonstratīvi dodas laukā no bāra. Durvīm ar blīkšķi aizkrītot, visi, izņemot Vinetu, salecas.

VIKTORS. Dīvaina meitene.

VINETA. Ja? Nepamanīju. Iedzersim?

VIKTORS. Jā...

VINETA. Es tikko jau iedzēru - tāpēc esmu tik bezkaunīga. Jūs jau arī, es redzēju.

VIKTORS. Ūdeni...

VINETA. (*smejas*) Jā, jā, ūdeni!

Elvis atnes viņiem divas glāzes konjaka, taču dara to pavirši, pat bez profesionālā smaida, būdams, acīmredzami, kādās paša domās.

VINETA. Jūs esat jēdzīgs vecis, pēc maniaka neizskatāties. Vai tomēr esat gan? Ar novirzēm?

VIKTORS. Nē!...

VINETA. Tad *prozit!*

Abi saskandina, dzer. Vineta nesaviebusies, Viktors gluži pretēji, pat gandrīz atkal aizrijas.

VINETA. Dulla vecene, ja? Brīnāties par mani, ja?

VIKTORS. Nē!

VINETA. Visas viņas ir tādas, vājpātīgas, ja? Nocietušās, galīgi aprakušas.

VIKTORS. Nē!

VINETA. Tikai dažas! Kā es, piemēram.

VIKTORS. Nē!

VINETA. Jūs domājat man pašai patīk? Visu mūžu esmu ilgojusies pēc tādas romantikas?

VIKTORS. Atvainojiet, es...

VINETA. Tikai neatvainojieties! Jā, jā, jā - es zinu, jūs arī ne! Večiem jau turklāt laikam vēl trakāk, vēl grūtāk tam pārkāpt: jūs taču skaitāties veči. Labi, viss, vairāk ne vārda! Mēs esam pieauguši cilvēki, visu ļoti labi saprotam, vai ne? Te nu mēs abi sēžam, un vai nav vienalga, kā esam te nonākuši, vai ne?! *Prozit!*

Abi iedzer atkal.

VINETA. Nu, jūs mani tādu iedomājāties? Nu, droši, droši - mēs taču sarunājām: mums vairs vienam otra priekšā nav jāizliekas! Nu, kādu jūs mani iedomājāties? Kājas no padusēm, zobi kā zirgam un blondu, protams, ja? Nu, jūs taču centāties mani iedomāties, kad nācāt šurp, vai ne?

VIKTORS. Nē, godīgi sakot, es...

VINETA. Un pareizi. Es arī. Citādi tu sadomājies nezin ko, bet pēc tam tāda vilšanās!... Nu, pasakiet taču jūs arī kaut ko, citādi es te viena pati tarkšķu un tarkšķu!...

VIKTORS. Ļoti jauki... tāds negaidīts vakars...

VINETA. Izskatos pēc jūsu sapņu princeses?

VIKTORS. Nē!... Tas ir - jā. Nē! Es gribēju teikt - man nav princeses. Mūsu vecumā...

VINETA. Mūsu vecumā visas jau ir karalienes.

VIKTORS. Es nemāku teikt komplimentus!

VINETA. Jūs laikam tomēr esat viens kārtīgs vecis. Nē, es drusku baidījos, ka es būšu sadomājusies nezin ko, bet nē. Normāli. Kāpēc treniņtērpā?

VIKTORS. Es te skraidīju, sports.

VINETA. Šodien?.

VIKTORS. Tā sanāca, nepaspēju līdz mājām.

VINETA. Esat vecis ar pautiem? Es jūs aizskāru? Labi, neņemiet galvā! Es nervozēju jau... nezin, cik dienas. Kā tas būs, kā es atnākšu. Un ir jau vēl iemesls. Bet tas nav būtiski, neattiecas uz jums. Un tāpēc es... *ai!* Labi, esmu dulla vecene, un viss! Jūs gribējāt man teikt komplimentu! Nu? Es esmu rupja mātīte, jūs esat šokēts? Nu, tad nekā. Kāda esmu, tāda esmu, muķe tāda!

VIKTORS. Nē, nē, viss ir... tik dīvaini! Un jūs esat īsta princese!... Nu, gados... (*Vineta smejas*) Nē, jums jāsaprot pareizi! Es taču sacīju - es nemāku to tā pateikt! Es, piemēram, esmu padzīvojis princis - tā es domāju...

VINETA. Nu, un tās princeses jums čupiņā ir sakrautas? Vai pasjansu liekat: kuru šodien.

VIKTORS. Es nesaprotu.

VINETA. Jā, jā, es pati karos jums kaklā. Sievietēm taču tas ir jādara. Jo tas vienreiz ir jābeidz.

VIKTORS. Kas?

VINETA. Jūs mani precētu, ja? Nu, skaisti, mēs apprecamies, nu, un tālāk? Es nemaz iedomāties nevaru! Jūs varat? Spējat iedomāties? Jūs taču arī nekad neesat bijis precējies.

VIKTORS. Kā jūs zināt?

VINETA. Vai tiešām mums, mums abiem to tik baigi vajag? Lai būtu kā citiem? Kam tas ir - citiem?! Nu, jums tā ņoti vajag apprecēties? Vajag?

VIKTORS. Man?...

VINETA. Tiešām! Ak, es idiote! Nē, protams, jums ir tiesības uz piedzīvojumu, kārtējo piedzīvojumu! Es te lienu ar savu precēšanos! Labi! Dzirdat, es esmu ar mieru piedalīties arī viena vakara piedzīvojumā, man vienalga! Skaidrs - būsīm taču vieglprātīgāki! Kas mums ko zaudēt - es piekrītu! Nu! Uz priekšu! Dejosim? Labi! (*viņa uzrauj Viktoru kājās*) Ko mēs dejosim? Tikai tagad nesāciet stāstīt, ka jūs nemākat - visu iespaidu sabojāsit! Nu, sāksim šo vieglprātīgo vakaru! Sākam! Nu, tas gan ir jāsāk vīrietim! Man ir jākarājas kaklā! Sākiet!... Oi, turiet mani, turiet!...

Viktors tiešām knapi notura Vinetu kājās - viņa ir acīmredzami noreibusi.

VINETA. Jūsu princese tiešām ir padzīvojusi!... Nesīsīt mani uz mājām?...

VIKTORS. Neesat radusi...

VINETA. Es iedzeru katru nedēu, ar mani viss ir kārtībā. Vismaz vienreiz, katru nedēu. Jā. Tikai - kāpēc? Pajautājiet, kāpēc!

VIKTORS. Kāpēc?

VINETA. Muķīgs jautājums.

VIKTORS. Elpojiet dziī, dziī!

VINETA. Visu laiku pilnīgi nekas, bet tagad laikam tomēr iesita pa galvu... oh!...

VIKTORS. (*Elvim*) Ūdeni! Ūdeni!!! Jūs tur esat? Dzirdat?!

Elvis tikai tagad parādās virs bāra letes malas - viņš jau labu laiku ir bijis tur nozudis..

VIKTORS. Ūdeni, es saku! Nolūzāt, ja?! Dzert vajag mazāk!

Ne vārda nebildis, Elvis lej ūdeni - viņa domas gan, acīmredzami, ir kaut kur citur. Viktors nes Vinetai ūdeni, palīdz dzert.

VIKTORS. Jūs nemaz neuzdzērāt!...

VINETA. Jūs uztraucaties?

VIKTORS. Dzeriet! Elpojiet dziīāk! Atpogājiet podziņu, augšējo!

VINETA. (*smejas*) Jūs uztraucaties par mani? Jūs uztraucaties?! Neesat vēl prom?!

VIKTORS. Dzeriet! Lēnām!

VINETA. Atpogājiet podziņu!...

Brīdi minstinājies, Viktors tiešām pieķeras Vinetas blūzes augšējai podziņai. Kad viņš to ir atpogājis, Vineta negaidīti skūpsta Viktoru.

VINETA. Paldies.

VIKTORS. Nav par ko...

Mulsumā Viktors izdzer Vinetai domāto ūdeni pats, turklāt visu glāzi uzreiz.

VINETA. (*smejas*) Tas bija man.

VIKTORS. Protams! Es ņoti atvainojos!

Viņš no jauna metas pie bāra letes, pats lej un nes Vinetai vēl vienu ūdens glāzi.

ELVIS. (*prom, par Vinetu un Viktoru*) Jauki... Tikai man nu nemaz negribējās vērot šo divu mana iestādījuma nejaušo apmeklētāju maiguma izpausmes. Nē, es neesmu ciniķis, nemaz... Kas ar mani šai brīdī bija noticis? Nekas īpašs. Pirms kādiem trim mēnešiem biju atsaucies uz iepazīšanās sludinājumu avīzē. Tas biju es, četras vēstules, pirmo reizi mūžā. Un sarunāju pirmo randiņu pats savā bārā. Bet pašlaik es jau zinu to, ka sieviete, ar kuru mēs bijām sarakstījušies ir tikko aizdrāzusies prom. (*par Viktoru*) Ieraudzījusi viņu - brūtganu treniņtērpā, sapratusi, ka tas nav viņas sapņu princis, izteikusi to viņam, savdabīgi... Es pat neko nepaspēju pateikt... (*mēdās*) *Tūkstošā apmeklētāja!* Nu, kurš idiots kaut ko tādu vispār varēja izdomāt. Bet es tai brīdī nezināju, kā labāk, kā pateikt. Un viss. Nezināmā virzienā ir nozudusi sieviete, kura labi raksta, kura... Viņa arī bija tā uztraukusies! Tikai es jau māku to slēpt. Bet man viņa nebūtu patikusī, ja būtu te

sēdējusi, drebējusi, ieraugot vīrieti, gaidījusi, pazemojusies... bet viņa ir prom. Un es esmu darbā - nekur nevaru iet, man ir jāapkalpo, jākalpo, jāsmaida un vēlreiz jāsmaida. Un es smaidu! Šai mirklī es neko vairāk arī nezināju. Tāpat jau gan pilnīgi pietika. Bet tūlīt es uzzināšu vēl kaut ko, tūlīt, tūlīt. Kaut ko vēl jaukāku.

VINETA. (*Viktoram*) Kādas šausmas mēs te lējam iekšā?

VIKTORS. Konjaku.

VINETA. Jums garšo konjaks?

VIKTORS. Jūs pasūtījāt, pati.

VINETA. Man negaršo konjaks! Jā, jā, redzat - ne tikai bezkaunīga, bet arī traka!

VIKTORS. Es neesmu to teicis.

VINETA. Jums ir ļoti labs stils.

VIKTORS. Atvainojos, es tikko skrēju...

VINETA. Es visu mūžu biju domājusi, ka veči ir stulbāki. Nu, labi, ir daži profesori - tie pa televizoru runā, un viss. Pārējiem... pārējiem, piedodiet, smadzenes zemāk aug. Nē, es nesaku, ka cilvēcei - tas ir, mums, to nevajag, bet... kaut kā, es nezinu... Bet jums ir stils. Un man tagad - jūs redzot - ir sajūta, ka tas nav kopēts, nav atdarināts, ka tas tiešām ir jūsu paša. Tā izskatās, tiešām. Jā, jūs neesat skaists, bet katrā cilvēkā ir... fui, redzat, man viss iznāk tik banāli! Tāpēc jau es nemāku rakstīt. Kāpēc jūs vispār ar mani ielaižaties? Ejiet prom!

VIKTORS. Kāpēc?

VINETA. Zināt, tā neesmu es, ko jūs pazīstat.

VIKTORS. (*smejas*) Jūs esat spoks? Pati savas personas spoks?

VINETA. Lūk, lūk - es pazīstu šo stilu!

VIKTORS. Man mēle pinas. Man arī laikam ir iesitis pa galvu!

VINETA. Bet man viss ir jau izgājis. Un mans skaidrais saprāts atceras šo: *Protams, zelta zivtiņām es neticu: tās var veltīgi cerēt noķert trīs dzīves pēc kārtas. Un tomēr - esmu tik dumjš, ka gaidu tikai to.* Kurš to ir teicis?

Viņi nemana, ka Elvis salecās kā dzelts.

VIKTORS. Kurš? Nezinu, kāds... kam smadzenes augšā aug.

VINETA. Tas ir stils - ne saldi, ne stulbi.

VIKTORS. Labi teikts, jā.

VINETA. Beidziet! Viss. Mēs taču jau sarunājām - nesmiesimies vismaz paši par sevi. Nu, esam abi divi sūdos līdz ausīm, bet tāpēc jau mēs te tagad sēžam, lai... Tā ir taisnība. Nu, varbūt tā zivs jau ir rokā, es nezinu. Ui, no manas mutes gan viss skan tik banāli, ne?!

Elvis pie viņu galdiņa ir uzradies ļoti pēkšņi un negaidīti.

ELVIS. Mēs slēdzam ciet.

VINETA. Tūlīt?

ELVIS. Jā, tūlīt.

VINETA. Varbūt mēs varētu izlūgties vēl brītiņu - tāds īpašs gadījums.

ELVIS. Visiem ir īpaši.

VINETA. Jums ir slikti?

ELVIS. Mēs slēdzam ciet! Es, protams, -oti atvainojos.

VIKTORS. Cikos tad jūs slēdzat?

ELVIS. Tūlīt!

VIKTORS. Neviens neslēdz divdesmit pāri.

ELVIS. Mēs slēdzam.

VIKTORS. Jūs neredzat? Divi cilvēki! Te... mums...

ELVIS. Es redzu!

VIKTORS. Jums... jums nav nekādas... es nezinu.

ELVIS. Jā, man nav sirds! Nav bijusi un nebūs!

Negaidīti veras durvis, telpā strauji ienāk Ulla. Viņa ir vēl nervozāka nekā ierodoties pirmoreiz, tomēr plati smaida.

ULLA. Nu, princese būs jānes mājās?

VIKTORS. (*Vinetai*) Jūs esat pazīstamas?

ULLA. Nē, es vienkārši apstaigāju apkārtnes krogus un savācu kritušos - tāds vaļasprieks.

VINETA. (*Viktoram*) Nekad viņa nav mani nesusi, nekad: es tikai tā muldos!

ULLA. (*Elvim*) Nu, kāpēc jūs man vairs nekā nepiedāvājat? Es esmu tā pati tūkstošā iedzērāja!

ELVIS. Ko jūs vēlētos?

VINETA. Jūs taču slēdzat ciet!

ELVIS. Vai vēl kādam kaut ko atnest?

ULLA. (*par Vinetu*) Viņai vēl kādus sešus konjaciņus. (*Viktoram*) Bet jums gan šodien jau pietiks!

VIKTORS. (*Vinetai*) Jūs viņu pazīstat?

ULLA. (*Viktoram*) Sen mokaties? Ar nierēm?

VIKTORS. Es nemokos...

ULLA. Neviens jau nemokas, visi parasti saka: *Tas uzlabo imūnsistēmu!* Tās baltās ripiņas, es redzēju! (*par Vinetu*) Jūs viņai jau visu izstāstījāt?

VIKTORS. Uzlabo imūnsistēmu, jā...

ULLA. Un kāda velna pēc to vajag, varat pateikt?

VINETA. Izbeidz!

ULLA. Ja tu būtu redzējusi, ko es redzēju! (*Viktoram*) Es visu redzēju!

VIKTORS. Ko tad?

ULLA. Jā, tāpēc mēs arī ejam abas kopā: vienu cilvēku jebkurš maniaks var apmūķot!

Un es viņai īsto atradīšu, mēs sameklēsim!

VIKTORS. (*Vinetai*) Jūs meklējat?...

ULLA. Un jūs ne?! Jūs te tā nejauši ienācāt!

VIKTORS. Jā, nejauši.

ULLA. (*Vinetai*) Tev patīk, nu, tev patīk? Tu sapņo par šitādu princi, padzīvojušu princi, vai ne?!

VIKTORS. (*Vinetai*) Viņa kārto jūsu dzīvi?

ULLA. Es viņu, zināt, glābju! No tādiem, kas runā vienu, bet dara ko citu!

VIKTORS. Ko es daru?

ULLA. Un tabletītes?

VIKTORS. Bet ja arī man ne nieres, ne aknas nebūtu, es esmu maniaks?

ULLA. (*Vinetai*) Viņš tev to izstāstīja? Kādas tabletes?

VIKTORS. Iepazīstoties?! *Labdien, man ir švaka čura un sirds ar roku jāpumpē!*

ULLA. (*Vinetai*) Un šis... cilvēks rakstīja tev tik skaistus vārdus! Es teicu - nevar būt, norakstīts! Nu, no kurienes tad tie zelta vārdi, ar kuriem mums sirdis kustināt? No kuras grāmatiņas pārrakstījāt?

VIKTORS. Ko rakstīju?

VINETA. (*Viktoram*) Viņa visu zina, viņa sarakstījās manā vietā.

VIKTORS. Ar ko? Ar mani?

ULLA. Nē, ar zelta zivtiņu!

VIKTORS. Es neko neesmu rakstījis!

ULLA. Jā, arī pārrakstīt vajag mācēt no īstās grāmatas - nekautrējieties, jums ir talants!

VINETA. (*Elvim*) Vienu konjaku.

ULLA. (*Elvim*) Nelieniet te!

VIKTORS. (*Vinetai*) Jūs meklējat vīriešus pēc sludinājumiem?! Murgs!

ELVIS. Mēs tomēr laikam slēdzam ciet!

ULLA. Ko jūs te pinaties?!

Pēkšņi Vineta skaņi smejas.

VINETA. (*Viktoram*) Un jūs nevarējāt saprast, kāpēc es karos jums kaklā, ja?

ULLA. Vini, kā tu varēji?!

VINETA. Viņš taču nav īstais!

ULLA. Skaisti rakstīt, citēt klasiskus, es atvainojos, vēl nenožīmē, ka vari būt sievietei pilnvērtīgs partneris!

VINETA. Viņš nav rakstījis! Tas nav viņš!

ULLA. Kāda starpība?! Tu paskaties uz viņu, paskaties!

VIKTORS. Nu?! Kas ar mani tāds ir?

ULLA. Jūs esat... nezinu, kā lai es jūs neaizvainoju!...

Viktors negaidīti spēji ceļas un dodas prom. Nokludz durvis, klusums.

VINETA. (*pēc brīža*) Viņš nebija īstais.

ULLA. (*pēc brīža*) Bet vairāk neviena jau te arī nebija, un nav. Neatpeldēja zivtiņa, jau pusstunda pāri laikam... Tu gribi teikt, šitais tevi apmierināja? Labi, varbūt es kaut ko nezinu, tad izstāsti. Pati saproti: es darīju, ko biju tev apsolījusi. Jums te veidojās kaut kas? Izstāsti. Tikai bez emocijām. Vēsi, sausi fakti. Tu taču pati zini - ja nevari pamatot, tad ne-va-jag, neielaidies.

VINETA. (*prom*) Es nevaru pamatot, protams... Viņai taisnība. Laikam. Un man ir jāpriecājas, ka ir kāds, kas spēj savest kārtībā manas domas. Nē, es esmu viņas priekšniece, un darbā es kārtāju viņas pauri, bet... dzīvot es nemāku. Man jau mamma teica... Un es varu būt tikai pateicīga liktenim, ka man blakus ir iejūtīgs, saprotošs cilvēks, kurš mani brīdina... Viņa tā pārdzīvo, muķīte... Skaidrs, ka mani vajag brīdināt. Vismaz apšaubīt vajag, vienmēr. Un formulēt vajag mācēt... Bet, ja es nekad nebūtu uzzinājusi, ka viņš nav rakstījis... Bet mēs esam sarunājušas: viss šī ir pēdējā reize, kad mēs... kad es brašā solī dodos pazemoties. Viņai taisnība... Un labi. Un labi, ka es nespēju pateikt viņai *nē*. Visas manas mocības ir beigušās. Viss. Es nekad, nekad vairs par to nedomāšu. Veselu gadu, pusotru mēs esam ziedojušas šīm muķībām... Un labi, ka es nevaru pateikt viņai *nē*. Ļoti, ļoti labi!

ULLA. Nu, redzi, tu nevari pamatot, redzi, cik tas ir vienkārši. Skaists? Atbilde negatīva. Gudrs? Atbilde negatīva. Vairāk jautājumu nav. Tu vēl kādu izdomāji? Viss.

Viņa skauj Vinetu, palīdz celties.

ULLA. Kā jūties? Ir jau labi, vai ne. Nu, ejam? Nereibst? Nebūs jānes, ko?

Pēkšņi Vineta negaidīti lietišķi atņem Ullai savu somiņu un apņēmīgi dodas prom.

ULLA. Pagaidi! Ejam...

VINETA. Nē!

Nokludz durvis, klusums.

Ulla sakustas vien pēc brīža. tad ierauga arī noklusušo Elvi.

ULLA. Taisāt ciet?

ELVIS. Nē...

ULLA. Cik jāmaksā? Ah, es taču esmu tūkstošā! Uz firmas rēķina, ja?!... Jūs vēl kaut kas nomoka? Ā! Visi pārējie arī uz mana rēķina - tā iet?... Paldies.

Arī Ulla strauji iziet no bāra. Brīdi kluss.

ELVIS. Tas viss notika pirms stundas. Es aizslēdzu durvis. Otrdienās vienalga te neviens nenāk. Durvis ir ciet. Un es atkal esmu pilnīgi brīvs.

Viņš ieslēdz mūziku, taču, kad ieskanās iepriekš Elvim tik -oti patikusī

Tiritomba, viņš strauji slēdz mūzikas centru atkal laukā.

ELVIS. Es esmu vienu reizi bijis precējies, bet otru reizi... gandrīz precējies... Kad es tikko sāku strādāt, mana toreizējā bāra ienākumi pusgada laikā pārsniedza visas saprāta robežas. Pie manis stāvēja rindā, visi gribēja nākt tikai pie manis. Cik es biju lepns, nu, iedomājieties - puspilsēta laužas tieši pie tevis! Jā, es labi strādāju, bet ne tāpēc nāca. Es gan toreiz to nesapratu. Patiesībā, puspilsētas izgāza manā bārā visus savus mēslus. Es mācēju klausīties. Es biju lepns un laimīgs! Nu, kur vēl man būtu bijusi tāda iespēja - draudzēties ar pusi pilsētas, to labāko pusi, turklāt. Un vēl piedevām tajos *cilvēka apskaidrības brīžos*, kad viņi ir tādi atvērti, brīvi. Ierāvuši, konkrētāk. Man uzticēja miljoniem mūža Lielos Noslēpumus, daudzus es atklāju pats. Vīri ar sievietēm, svešām un savām, vīri ar vīriem. Nē, pilnīgi normāli cilvēki. Tēvi ar mātēm, vectētiņi ar mazmeitiņām, mātes ar dēliem, dēli ar meitām, tēvi ar kaimiņiem, prezidenti ar priekšsēdētājiem pret ģenerāļiem ar prokuroriem. Tikai man! *Tikai tagad un nevienam nekad vairāk dzīvē. Tu esi vienīgais īstais cilvēks!* Es iejutos, līdzpārdzīvoju. Un kā viņiem to vajadzēja! Tāda fiksā psihoterapija. Nē, es jau tad nesapratu. Es vienkārši biju visiem vajadzīgs. Mana tēta vienīgais pirmsnāves novēlējums bija: *esi, dēls, kādam vajadzīgs - tā ir laime!* Un es biju laimīgs, jo vajadzīgs. Savai sievai arī. Viņa varēja iedzert pa brīvu un bez ierobežojumiem. Vienīgais, kā es viņai biju vajadzīgs. Visur citur vajadzīgi bija citi. Viņa arī, starp citu, man atklāja vismaz trīsdesmit sava mūža lielos noslēpumus - pusi pirms kāzām, pusi pēc, un visi tie bija Lielie un Vienīgie. Visi tie mēsli, ko man tā labākā puspilsēta nesa, taču nekur nepalika, neizkūpēja gaisā. Es biju tas sanitārs, es visu savācu, uzsūcu, atcerējos... Otrreiz neatnācu pats uz savām kāzām - kā filmās. Nespēju noticēt, ka mani nemu-žo. Tagad viņai ir trīs bērni, ar visu bērnu tēvu un pilnīgu laimi laikam. Zināju tik daudz, ka neticēju vairs nekam. Nē, es tagad varu te tā gudri runāt. Toreiz... Sāku kliegt uz visiem. Jā! Es! Tad nodzēros. Jā. Es. Manis nebija divus gadus. Tāpēc tagad varu visu tā smuki sajēgt. Tikai nieka divus gadus vajadzēja. Tagad jau trīs atkal stāvu te, leju glāzēs. (*par bāru*) Ja varēšu izturēt, neiekrist, kad apkārt tik daudz vilinājuma, būšu sevi izvilcis - tā es izlēmu. Neko citu jau arī nemāku - tikai saliet glāzēs. Un smaidīt! Kāpēc man vajag sevi izvilkt? Nezinu. To es varbūt kādreiz vēlāk sajēgšu. Kāpēc uzrakstīju vēstuli pēc sludinājuma. Nezinu. Kāpēc uzrāvos uz

neesošas būtnes? Pareizāk - esošas, kurai mājās droši vien trīs bērni, vīrs un laime, un kura tikai piepalīdzēja savai draudzenei. Nezinu. Visādām zīmēm es neticu. Man vienkārši ir jādzīvo tālāk, uz priekšu. Jālej glāzēs, jāsmaida... Es vienreiz sarēķināju! Ziedu laikos es dienā pielēju kādus sešus līdz astoņus tūkstošus glāžu dienā! Jā! Cik glāzes es esmu pielējis visā dzīvē?! Es mēģināju uzzināt - Giness par to neinteresējoties: neesot iespējams fiksēt noteiktu skaitu noteiktā laika nogrieznī. Viena atsevišķa cilvēka dzīve nav laika nogrieznis. Un rekordistu arī laikam būtu pārāk daudz...

Negaidīti Elvis klust - viņš pamana telpā ienākam Ullu. Viņa klusē.

ELVIS. (*pēc brīža*) Durvis bija ciet! Kā jūs tikāt? Es jau aizslēdzu!...

ULLA. Man iziet?

ELVIS. Nē!... Es te vēl piekopjos. Ja vēlaties, lūdzu. Varu pat kaut ko vēl ieliet... Bet durvis taču es slēdzu!

ULLA. Es atmūķēju, vai ne?

ELVIS. (*smējas*) Man likās, kārtīgi aizslēdzu. Vēlaties kaut ko?

ULLA. Kā tūkstošā? Vēl spēkā?

ELVIS. Tā mums parasts.

ULLA. Tiešām?

ELVIS. Nē, es laikam meloju, vai ne?

ULLA. Nē, es tā nedomāju.

ELVIS. Kokteili?

ULLA. Vai jūs redzējāt, kas starp viņiem abiem te notika? Nu, manu draudzeni un to... cilvēku.

ELVIS. Es parasti nepievēršu uzmanību.

ULLA. Bet šoreiz?

ELVIS. Nekas. Nekas īpašs. Divi cilvēki. Sēdēja, runāja.

Viņš liek Ullas priekšā krāšņu kokteiļa glāzi.

ULLA. (*par dzērienu*) Un jūs pats?

ELVIS. Es esmu darbā.

ULLA. Pats teicāt - jau slēgts. Es aizkavēju?

Elvis ieļē sev minerālūdeni, bet paliek aiz letes.

ULLA. Mēs tagad te tā sakliegsimies?

Elvis apsēžas Ullai iepretim.

ULLA. Nu? Ko viņi te darīja?

ELVIS. Atvainojiet, manā profesijā ir zināmi likumi.

ULLA. Tad vismaz atbildiet man ar *jā* vai *nē*, vairāk neko. Viņi skūpstījās?... Viņi smējās?... Rokas? Rokas saņēma viens otram? Nu!

ELVIS. (*smejas*) Es jums jau atbildēju!

ULLA. Ja mums nav par ko runāt, kāpēc jūs nedzenat mani ārā, vēl te apsēžaties?

Elvis grib celties.

ULLA. Atvainojiet! Lūdzu, sēdieties atpakaļ!... Atvainojiet.

ELVIS. Viņa ir jūsu radniece, ģimenes draudzene?

ULLA. Direktore.

ELVIS. Jūs atlaidīs.

ULLA. Viņiem te viss notika, veidojās?

ELVIS. Jūs atlaidīs?

ULLA. Tas neietilpst manos darba pienākumos! Es cilvēkam vienkārši palīdzēju, viņa ir nelaimīga.

ELVIS. Un jūs zināt, kā kļūt laimīgai, konsultējat.

ULLA. Un jūs?

ELVIS. Mēs nerunājam par mani.

ULLA. Tad parunāsim.

ELVIS. Nav ko īpaši runāt.

ULLA. Ir.

ELVIS. Es to visu simtām reižu esmu redzējis. Tāda profesija.

ULLA. Un jums, protams, vairāk nav nekādu ilūziju, ne par ko, vai ne?

ELVIS. Nav.

ULLA. Viss dzīvē ir melīgs, neīsts un tā tālāk. Jūs skatāties no augšas: *Ak, cilvēku dzimums!...*

ELVIS. (*smejas*) Aptuveni tā.

ULLA. Un galvenais ir - ne par ko nesapņot, vai ne?

ELVIS. Tas nav veselīgi, jā.

ULLA. Kā jums ar veselību?

ELVIS. Nesapratu.

ULLA. Tās ir jūsu vēstules. Četras vēstules pēc iepazīšanās sludinājuma. Man pieleca, kad pastaigāju pa svaigu gaisu. Bija taču tur, tai ūķī vēl viens tas, ko par vīrieti sauc. Un tā neadekvāti uzvedās. To taču pat iedomāties nevarētu. Jā, mēs ar jums, mēs abi esam sarakstījušies, četras vēstules. Nu, kāpēc jūs klusējat? Kur smaids? Profesionālais.

ELVIS. (*smejas*) Kādi jums ir pierādījumi?

ULLA. Jūs tiešām nepārrakstāt aforismu krājumus - tos es visus esmu izurbusi cauri. Jūs rakstāt pats, kā jūtat pats. Un kaut ko pavisam citu, nekā jūs tikko man gribējāt iestāstīt.

ELVIS. Tas ir smieklīgi!

ULLA. Bija smieklīgi - *tūkstošā apmeklētāja!* Kāds stulbums. Lai nelaistu mani laukā.

Jūs taču vispirms mani noturējāt par to īsto! Nu, no kā jūs baidāties?

ELVIS. Es baidos? Kāpēc lai es baidītos? No kā?

ULLA. Ja dāma nepatīktu, varētu taču nemaz neatklāties, ka tas esat jūs! Cik ērti!

Neviena pat iedomāties nevarētu, ka jūs esat īstais. Iet klāt un teikt: *Tā un tā, es esmu tas īstais!* - to nu nē! Pastaigāsit apkārt, paskatīsieties, cik daudz nocietusies, vai labs piedzīvojums iznāks!...

ELVIS. Tas tā nebija domāts!

ULLA. Kā tad bija domāts?... Mani... mani ap pirkstu aptīt nevar. Nu, tā bija? Bija. Nu, jūs klusējat?

ELVIS. Bārs ir slēgts.

ULLA. (*pēc brīža*) Tas nebija tā domāts.

ELVIS. Kā tad bija domāts?

ULLA. Nu, mēs varam izrunāt...

ELVIS. Mēs nevaram. Jums ir trīs bērni, vīrs un - es nezinu - četri kaķi mājās! Aptuveni tā, vai ne? Pilna laime.

ULLA. Man?

ELVIS. Un jums ir pagrūti, atvainojiet, runāt savas direktores vietā vai spriest par mani!

ULLA. Man nav ne kaķu, ne suņu! Ne vīra, atvainojiet, ne bērnu, un man nav ne grūti, ne pagrūti!

ELVIS. Jums tas nav svešs, vai ne?!

ULLA. Nē, nav.

ELVIS. Kas?! Nu!

ULLA. Tas!... Nu, kā cilvēks jūtas, un vispār. Nē, nevaru iepriecināt - ar mani pašu viss ir labi! Es dzīvoju ļoti pilnvērtīgi! Tagad jau nemaz gribēdams nevari vientuļš justies, manā vecumā. No visām malām tevi rauj iekšā. Un es ļoti interesanti, starp citu! No sākuma jau cilvēks baidās, bet nevajag baidīties.

ELVIS. Nevajag gan!

ULLA. Nesapratu.

ELVIS. Nē, nekas.

ULLA. Nē, jūs kaut ko gribējāt teikt!

ELVIS. Negribēju!

ULLA. Nē, pasakiet, ja gribējāt!

ELVIS. Man ar jums nekad nav bijušas nekādas darīšanas.

ULLA. Nē, protams. Mēs tikai sarakstījāmies.

ELVIS. Jūs, starp citu, viņas vietā rakstījāt. Jums pašai drosmes nebija.

ULLA. Man nebija drosmes?!

ELVIS. Palikāt malā un skatījāties! Cik ērti! Viegļāk taču ir dzīvot kāda cita, viņas dzīvi! Bet kas būtu bijis, ja jūsu cienījamā direktore šovakar tiešām aizietu ar to sportistu?! Jūsu dvēseļu spēlītes beigtos. Ko tad?

ULLA. Mēs jau taisījāmies beigt.

ELVIS. Mēs! Un viņa uz mūžu paliktu jūsu! Jūsu bailīgās dzīvītes vienīgais draugs!

ULLA. Tā nav taisnība!!!... Man nu gan nav bail! Ne no kā man nav bail! Ne no kā!!!

ELVIS. Ir gan.

ULLA. Viss! Paldies! Lai jums uz priekšdienām labi ķeras!

ELVIS. Lai direktorei neķeras!

Elvis joprojām visai bezjēdzīgi kārtu bāru. Ulla pārāk skaī, teatrāli smejas, ceļas, lai ietu prom, tomēr pie durvīm apstājas.

ULLA. Jūs taču esat pavisam cits cilvēks! Tas, kas rakstīja, tas ir bijis kāds cits. Tās, starp citu, bija ļoti labas vēstules. Lai kā man varbūt arī negribētos to atzīt. Es uzreiz sapratu - Vinim ir noveicies, tas ir īstais. Apskaužami, es pat domāju.

ELVIS. Apskaudāt gan!?

ULLA. Nē! Es tikai rakstīju viņai, palīdzēju savai labākajai draudzenei, palīdzēju bez nekādiem savtīgiem mērķiem - nevis kā dažs labs domā. Dzīvē mēdz būt arī tā.

ELVIS. Kāpēc tad jūs nedodat man viņas telefonu? Lai viņa pati izšķir, vai es esmu rakstījis, vai nē.

ULLA. Jums taču viņa nepatika.

ELVIS. Es esmu to teicis?

ULLA. Jā... Nē, bet jūs neprasījāt.

ELVIS. Nedosit?

ULLA. Jums viņa patika?

ELVIS. Jā.

ULLA. Bet... Jā, labi, protams! Te, tūlīt, es uzrakstīšu. Jums ir kur rakstīt?

ELVIS. Nē.

ULLA. Kā tad es varu atstāt?! Vismaz papūlieties sameklēt kādu avīzes stūri!

ELVIS. Man nav nekā. Pasakiet, ja atceraties, ja pēkšņi nav aizmirsies.

ULLA. Jūs jau neatcerēsieties.

ELVIS. Tik traki ar mani vēl nav!

ULLA. Ir gan! Es gaidu!

ELVIS. Ja negribat atstāt, tad tā arī vajag teikt!

ULLA. Nē, es atstāšu! Un, ja vajag, es varu arī palīdzēt! Aizbilst par jums, teiksim! Ka jūs esat vienreizējs! Drosmīgs! Gudrs! Nu, kāds jūs vēl gribētu būt, ko? Seksīgs,

protams! Es visu nodošu, uzrakstiet uz lapiņas! Ak, tā jums nav. Nu, nosauciet, es atcerēšos! Un nodošu šodien pat. Tas būs daudz vienkāršāk nekā jums pašam zvanīt - es taču jūs pazīstu!... Un nevajag uz mani tā skatīties, nevajag!!!...

Negaidīti Elvis skauj Ullu.

ELVIS. Bail?

ULLA. (*pēc brīža*) Jā...

ELVIS. Man arī...

Viktora bals atskan ļoti pēkšņi, negaidīti - no ieejas puses. Elvis ar Ullu strauji raujas prom viens no otra.

VIKTORS. (*bals*) Vēl va-ā?... Hallo!...

ULLA. (*čukst*) Ko viņam te vajag?

VIKTORS. (*bals*) Hallo, te kāds ir?...

ULLA. (*čukst*) Es biju baigā cūka! Manis te nav!

Viņa strauji nozūd aiz Elvja bāra letes. Jau nākošajā acumirkli telpā ienāk Viktors. Viņš ir pārgērbies - uzvalkā, baltā kreklā ar kaklasaiti.

VIKTORS. Vēl va-ā?

ELVIS. Nē, ciet.

VIKTORS. Bet te... cilvēki bija, ne?

ELVIS. Radio, es izslēdzu.

VIKTORS. Jūs esat viens pats?

ELVIS. Jā.

VIKTORS. Visi ir jau prom?

ELVIS. Jā.

VIKTORS. Ciet, ja?

ELVIS. Gribējāt iedzert?

VIKTORS. Nē!

ELVIS. Nekā cita mums te nav.

VIKTORS. Es aizmirsu samaksāt. Atnācu, samaksāt. Atvainojiet, man tā nekad... kaut kā aizskrēju, un tikai uz ielas atcerējos, gandrīz jau biju pie mājām, gandrīz jau biju gultā, jau nomazgājos, jau iedzēru tableti, slēdzu laukā lampu - *oh! Aizmirsu samaksāt!*

ELVIS. Varējāt rīt ienākt.

VIKTORS. Jums taču šodien, laikam, kase jāslēdz, vai ne? Es jau nezinu.

ELVIS. Nebija jau daudz.

VIKTORS. Es maksāšu arī par konjaku. Jūs varbūt pamanījāt - mēs te ar vienu dāmu, abi. Divus ūdeņus es izdzēru, divus mēs abi un divi konjaki.

ELVIS. Jau samaksāts.

VIKTORS. Bet es gribēju maksāt.

ELVIS. Man vienalga, kas maksā.

VIKTORS. Un ko viņa teica?

ELVIS. Kas?

VIKTORS. Tā dāma, vecākā. Nu, ar kuru mēs, kamēr vēl tā otra vēl nebija. Ko viņa teica?

ELVIS. Neko.

VIKTORS. Pilnīgi neko?

ELVIS. Man neko.

VIKTORS. Un tai otrai, jaunajai. Ko viņas runāja? Nu, kad es aizgāju.

ELVIS. Nezinu.

VIKTORS. Par mani kaut ko teica, tā vecākā tai jaunākajai?

ELVIS. Manā profesijā ir noteikti likumi - es nekā nedzirdu.

VIKTORS. Nu, protams, jums jau ir vienalga! Cik man jāmaksā? Divi ūdeņi, manējie.

ELVIS. Astondesmit.

Viktors noliek naudu uz bāra letes un dodas laukā.

VIKTORS. Tur pāri paliek - tas jums.

ELVIS. Pagaidiet!

VIKTORS. Par maz?

ELVIS. Man lika jums kaut ko pateikt.

VIKTORS. Bet es taču prasīju!

ELVIS. Jūs prasījāt par vecāko.

VIKTORS. Ko tā otra man var pateikt es zinu! Pateica jau!

ELVIS. Viņa lika pateikt, ka viņa nav gribējusi jūs aizvainot - nezinu, kas starp jums tur bija. Ka viņai vienkārši bijusi ļoti nervoza diena. Ka viņa tikai esot aizstāvējusi savu draudzeni, un ka esot k-ūdījusies. Ka jūs esat labs cilvēks, patiesībā.

VIKTORS. (*pēc brīža*) Viņa teica to?

ELVIS. Jā.

VIKTORS. Kāpēc? Kāda velna pēc? Viņa nevarēja zināt, ka es vēlreiz nākšu šurp!

ELVIS. Laikam jau zināja.

VIKTORS. Es pats to nezināju!

ELVIS. Viņa zināja.

VIKTORS. Jūs muldat... tas ir - tas nevar būt.

ELVIS. Atvainojiet, varat neticēt.

VIKTORS. Es ticu!... Tas ir, patiesībā, man vienalga, ko tā sīkā, bet... Viņas aizgāja kopā, nu, ar to vecāko?

ELVIS. Jā, bet viņa neko neteica.

Brīdi apdomājies, Viktors dodas prom, tomēr tad jau atkal strauji nāk
atpakaļ.

VIKTORS. Viņas te bieži ienāk?

ELVIS. Pirmo reizi.

VIKTORS. Un tā vecākā?

ELVIS. Nekad iepriekš neesmu viņu redzējis.

VIKTORS. Viņas te vēl ienāks?

ELVIS. Kā es varu to zināt?!

VIKTORS. Ko jūs kļiedzat? Nekļiedziet uz mani!

ELVIS. Atvainojiet.

VIKTORS. Atvainojiet mani, es laikam esmu pilnīgs muļķis, ne? Paklausieties, man ir
lūgums. Kad viņa atnāks atkal te nākošo reizi, tad iedodiet manu telefona numuru, sakiet,
ka es, tas, kurš... nē, laikam tas nav pareizi, ja?... Man laikam pašam būtu jāzvana? Kā
jums liekas? Bet kur tad lai es zvanu? Un tad teikšu - *sveiki, es esmu tas, kurš... kuru jūsu
draudzene nosauca par kretīnu...* Kā man labāk darīt?

ELVIS. Nezinu.

VIKTORS. Jūs taču esat vīrietis! Sapurinieties, izdomājiet kaut ko! Jums te cilvēki
apkārt, es sēžu savā būrī viens pats visu mūžu. Jums te virtuve nav, ja, ēst nedodat? Ūēl!
Es esmu valsts galvenais tomātu vecis - lielākajās siltumnīcās: es jums piegādātu tādus...
Tomātu karalis es esmu. Jūs jau te arī esat - īsts cilvēku karalis, cilvēku kaislību karalis.
Cik miljonus glāzīšu jūs dzīvē esat pielējis, varu iedomāties, ne?

ELVIS. Vispār jau ir slēgts.

VIKTORS. Nopietni - es jūs apskaužu. Jā, jā: būt visu mūžu cilvēkos...

ELVIS. Tiešām - ir jau vēls.

VIKTORS. Jūs apsolījāt man palīdzēt! Jūs tiešām, tiešām nekad iepriekš neesat viņu
redzējis? Man vajadzētu dabūt viņas adresi - uzrakstīšu vēstuli! Jā! Zināt, ko viņa dara?
Sarakstās ar visādiem tipiņiem pēc sludinājumiem. Nē, tas ir loģiski, ja sievietes raksta -
es tā viņai arī teicu...

ELVIS. Jūs viņai tā neteicāt.

VIKTORS. Teicu! Jo es tā domāju!

ELVIS. Jūs teicāt, ka tas ir murgs!

VIKTORS. Kā tad jūs zināt, ko es teicu?

ELVIS. To jau kurlais dzirdētu.

VIKTORS. Tiešām es tik skaļi bāustījos?

ELVIS. Jā.

VIKTORS. Bet es tiešām nesaprotu tos večus, kuri raksta mīlestības vēstulītes. Ej klāt, ja tev tā dāma patīk, un saki - tā un tā, saki... vienalga, ko. Tur vecim ir jābūt drusku tādām traucētām, lai rakstītu. Nē, ir jau tādi, bet tad tie jau vairs nav īsti veči.

ELVIS. Bet viņa taču pati pie jums pienāca. Un nevis jūs. Un teica - tā un tā!

VIKTORS. Nu, mums tur bija tāda situācija: es nezināju, un...

ELVIS. Jūs pats nebūtu gājis!

VIKTORS. Es būtu! Kas tad tur: es klāt - tā un tā!...

Vineta bals atskan tikpat negaidīti, kā iepriekš Viktora - viņam ienākot.

VINETA. (*bals*) Es atvainojos - jums jau slēgts?

VIKTORS. (*čukst*) Es neesmu baigi izspūris? Ko man teikt? Pagaidiet!...

VINETA. (*bals*) Drīkst traucēt?

ELVIS. Jā, lūdzu!

VIKTORS. (*čukst*) Pagaidiet taču! Nu?!...

Redzēdams, ka Elvis pat netaisās viņam nekā līdzēt, Viktors metas aiz viņa bāra letes.

VIKTORS. (*čukst*) Tūlīt kaut ko izdomāšu - es nevaru tā uzreiz!...

Vineta ienāk telpā tikko Viktors ir nozudis aiz letes.

VINETA. Es piemirsu samaksāt, atvainojiet!...

Viņa noklust, jo aiz bāra letes dzirdama pamatīga rosišanās.

ELVIS. Par jums jau samaksāja, nekas...

Strauji virs bāra letes sasarcis parādās Viktors.

VINETA. Jūs arī vēl te?...

VIKTORS. Jūs arī ienācāt...

VINETA. Es arī ienācu, nejauši...

VIKTORS. Es arī nejauši...

VINETA. Ienācu, lai samaksātu.

VIKTORS. Es arī, bet jūs jau bijāt samaksājusi.

VINETA. Un jūs jau arī bijāt samaksājis... (*Elvim*) Tad kurš par ko ir maksājis?

ELVIS. Viss ir kārtībā.

VINETA. Pagaidiet - tātad, jūs divas reizes paņēmt naudu?! No mums abiem?

ELVIS. Jūs esat maksājusi?

VINETA. Nē.

VIKTORS. Es arī ne... (*Elvim*) Kas te notiek?

Viktors pūlas stāvēt mierīgs, taču ir acīmredzams, ka zem letes viņš ikbrīdi ir spiests atvairīt kāda uzmācību.

VINETA. Jums ir suns? Iznācāt pastaigāt?

VIKTORS. Jā...

VINETA. Nu ja - pārgērbāties... Ar suni jau aprod kā ar cilvēku, vai ne?

VIKTORS. Jā...

VINETA. Kāda suga?

VIKTORS. Nekāda...

VINETA. Kranči esot vislabākie - tā ir taisnība? Visuzticamākie.

VIKTORS. Jā...

VINETA. Liels, ja?

Viņa dodas pie letes.

VIKTORS. Nē, pagaidiet!

VINETA. Viņš kož?

VIKTORS. Jā...

VINETA. Suņi mani mīl! Mēs sadraudzēsimies!

VIKTORS. Nē...

VINETA. Jūs redzēsīt!

VIKTORS. Tas nav suns!

VINETA. Es mīlu visas dzīvās radības. Nē, es to nesaku tāpēc, lai izliktos labāka.

Vienkārši tā ir. Ziniet, dīvaini - es taču, nez kāpēc, biju iedomājusies, ka jums tiešām piestāvētu kāda dzīva radība: jūs esat tāds!

VIKTORS. Pagaidiet!

VINETA. Nekodīs, nekodīs!...

Vineta liecas pār leti, ielūkojas aiz tās. Tad viņa sāk "oti ska-i smieties, aplaudēt.

VINETA. Bravo!... Bravo-o!!!...

Sasarkusi no letes apakšas parādās arī Ulla.

ULLA. Nu, paklausies! Tas nav tā, kā tu domā!

VINETA. Es taču neprasu - kā!

Vineta nestāj smieties.

ULLA. Tā vienkārši gadījās! (*Viktoram*) Nu, pasakiet taču!

VINETA. (*Viktoram*) Nu, labi, stāstiet - kā!

ULLA. Nav tā, kā tu domā!

VINETA. Un kā es domāju?! Un man nav nekas jādomā! Es redzu! (*Elvim*) Arī viņš redz, vai ne?

ELVIS. Mēs varam paskaidrot.

VINETA. Ā, jūs visi kopā! Bet tad taču vajag durvis pieslēgt! Ā, nē - jūs ceturto gaidījāt, ja? Es jau to smalkumus nesaprotu - četratā ir jautrāk?

ULLA. Izbeidz!

VINETA. Neceri - es tevi no darba neatlaidīšu: tu man ilgi mocīsies, sulu es no tevis izspiedīšu! (*Viktoram*) Un no tava tēviņa arī! Aplecināja tomēr, ja? Un nevajag viņu aizstāvēt, nevajag! Mana draudzene man tik ļoti palīdzēja! Lai pati dabūtu sev zelta zivtiņu! Vienalga kāda vecuma agregātu! Paskatieties, skatieties - kāds pāris! Rūgts!

VIKTORS. (*Elvim*) Nu, paskaidrojiet taču!

VINETA. (*Viktoram*) Ak, nabadziņš! Trīc, dreb - īsts vīrietis!

VIKTORS. Nē!

VINETA. Neesat vīrietis! Skaidrs, ka neesat! Bikses katrs var uzvilkt!

Viņa dodas uz durvju pusi.

VIKTORS. Pagaidiet!

VINETA. Es vienkārši biju aizmirsusi samaksāt! Es te nenācu jūsu dēļ, nemaz neiedomājieties nezin ko! Vienkārši man nepatīk palikt pārādā. Es pat cerēju jūs te vairs neieraudzīt, nekad vairs! Nenāciet!

VIKTORS. (*pēkšņi*) Bet es cerēju! Es gribēju! Tāpēc es nācu! Jā, jā, un es... es to pasaku skaidri un gaiši! Nezinu, kas tas bija, kas man bija uznācis, bet es te, muļķis, nācu, lai jūs satiktu!... Nu, viss. Viss! Tagad jūs varat iet!...

VINETA. Man neviens nevar pavēlēt!... Gribu eju, gribu - palieku.

VIKTORS. (*Ullai*) Un kas jums ir?!

ULLA. Nekas...

VIKTORS. Kāpēc man būtu jāklusē?! (*Vinetai*) Viņa negribēja, lai jūs zinātu, ka viņa ir te! (*Ullai*) Visas kājas saknaibījāt! Kāpēc?!...

ULLA. (*Vineta*) Man bija neērti tavā priekšā...

VIKTORS. Un manā? Man, jūsu zināšanai, nav *urologija*! Un pat ja būtu! Un ko tad jūs tādu, tik šausmīgu iepriekš te redzējāt?! Jūs taču esat kaut ko tādu redzējusi, ne?

Stāstījāt taču! Nu?! Ko - es ar pliku pakaļu ezišus spaidīju?! Kaut ko vēl trakāku?

(*Vinetai*) Nu, uzprasiet viņai, prasiet! Nu!

VINETA. Kas tur bija?...

VIKTORS. (*Ullai*) Nu, atbildiet viņai, runājiet! Nu!

ULLA. Nekas... cilvēks spēlējās ar glāzi...

VIKTORS. Cik perversi, vai ne?!

ELVIS. Viņa jums jau atvainojās! Par visu.

VIKTORS. (*Elvim*) Par visu?!?!... Jūs vispār saprotat? Nesaprotat! Mēs būtu izgājuši no šejienes laukā... mēs jau bijām izgājuši uz visiem laikiem! Uz visiem laikiem! Jums taču viss ir kārtībā, protams - jūs varat iet un nākt, kad gribas! Bet mēs būtu aizgājuši uz

visiem laikiem! Jūs vēstulītes nerakstāt, bet es, zināt, vispār saprotu tos, kas savādāk nevar, īoti labi saprotu!...

ULLA. (*Vinetai*) Bet es patiešām tev atvainojos, tiešām.

VINETA. Nevajag man atvainoties. Par ko gan?

ULLA. Es nezinu, nesaprotu, kas man bija uznācis. Nezinu, varbūt man ir temperatūra...

VINETA. Tev nav temperatūra.

VIKTORS. (*Vinetai*) Viņai ir jums jāatvainojas! Kāpēc tad ne?

VINETA. Pagaidiet taču!

ULLA. (*Viktoram, par Vinetu*) Es runāju ar viņu!

VINETA. (*Ullai, par Viktoru*) Ko viņš tev ir izdarījis?

ULLA. Mn kaut kas ir sakāms varbūt zem četrām acīm.

VINETA. (*Viktoram*) Palieci!

VIKTORS. Man viņa var neatvainoties, bet jums...

VINETA. (*pārtrauc*) Pagaidiet!

ULLA. Jā. Skaidrs. Es laikam esmu to pelnījusi. Bet tev ir jāsaprot... Es nevaru, kad viņš skatās!

ELVIS. Nemociet cilvēku!

VIKTORS. Jā, jā, tūlīt mēs atbrīvosim jūsu krogu, tūlīt!

ELVIS. Man liekas, es saprotu, kas te notiek.

VIKTORS. Dariet taču savu darbu! Salejiet kaut ko, es nezinu! Mēs paši tiksim galā!

ULLA. Starp citu, viņš arī ir cilvēks! Nevis glāzēs lejamā mašīna! Un viņš īoti labi, varbūt, saprot, kas te notiek!

VIKTORS. Kāpēc viņam būtu kaut kas jāsaprot?! Tā ir mūsu darīšana!

ULLA. (*par Elvi*) Viņš paliks!

VIKTORS. (*Vinetai*) Mēs ejam kaut kur citur!

VINETA. Pagaidiet taču!

ULLA. (*Vinetai*) Zini, es esmu īoti priecīga, ka mēs abas esam te, runājam...

VIKTORS. Es neticu, neticu viņai! Jūs taču arī, vai ne?!

VINETA. (*Viktoram*) Ejiet taču prom!

VIKTORS. Es?!

VINETA. Jūs!

VIKTORS. Es jau taisījos to darīt!

VINETA. Tad lūdzu!

ELVIS. Pagaidiet.

VIKTORS. Jūs man nenorādīsiet!

Viktors griežas, dodas prom.

ULLA. (*Vinetai*) Ko tu dari?!

VINETA. Man nevajadzēja to darīt?

ULLA. (*Viktoram*) Pagaidiet!

VIKTORS. (*balsis*) Mani izmeta!

ULLA. (*Vinetai*) Tu taču šurp nāci viņa dē!?

VINETA. Nē.

Ne vārda vairs nebildusi, Ulla ceļas, metas Viktoram nopaka. Durvis noklaudz, abiem izejot. Brīdi kluss.

VINETA. Slēdzat ciet?...

ELVIS. Nē... konjaku?

Viņš dodas pie bāra letes.

VINETA. Viņa ir ļoti laba. Bailīga, nedroša, bet laba. Vajag tikai... tikai... palaist sevi vaļā, vai. Nezinu. Nē. Es nemāku pateikt!...

ELVIS. Viņš nāca, lai jūs sameklētu, prasīja.

VINETA. Zinu.

ELVIS. Jūs taču arī meklējāt viņu.

VINETA. Solījāt konjaku!

ELVIS. Viņa atvedīs viņu atpakaļ.

VINETA. Zinu. (*pauze*) Kaut kādu mūziku uzlieciet, vai!

Elvis ieslēdz mūzikas centru - atkal skan *Tiritomba*.

Veras durvis, atgriežas Ulla ar Viktoru. Viņš nāk nopaka - kā negribot.

Pavisam komiska viņa pretošanās top, kad Ulla sēdina Viktoru pie Vinetas galdiņa. Beidzot tas tomēr izdodas.

ULLA. (*par mūziku*) Cik jauki! (*Elvim*) Kas tās par šausmām skanēja, kad mēs te ienācām? Tik skaļi!

ELVIS. Šī pati.

ULLA. Nē, kad pirmoreiz ienācām.

ELVIS. Šis pats.

ULLA. (*Vinetai*) Kad mēs ienācām - šis skanēja? Dzirdi?

VINETA. Nekas neskanēja.

ULLA. Nē, skanēja. Tāds šausmīgs troksnis bija, atceries?

VINETA. Vispār nekas neskanēja.

ULLA. Tu nopietni?

VINETA. Nebija nekādas mūzikas, izbeidz.

ULLA. Bija!

VINETA. Tu koķetē?

ULLA. (*Elvim*) Jūs esat sazvērējušies?

ELVIS. Bija šī, tieši šī.

ULLA. (*Viktoram*) Jūs atceraties?

VIKTORS. Ko tad?

ULLA. Kāda mūzika bija? Šī pati?

VIKTORS. Tas bija tāds idiotu gabals. Šis ir labs...

VINETA. Jūs arī koķetējat?

VIKTORS. Es nekoķetēju, atvainojiet.

VINETA. Bija tāds klusums, es domāju - *nojukt var!* Un tā klusuma vidū jūs tur sēdējāt. Speciāli uz mani neskatījāties, vai ne?

VIKTORS. Es?

VINETA. Jūs.

VIKTORS. Pat nepamanīju, ka kāds ienācis.

VINETA. Mēs vairs neslēpjamies. Gribējāt, bet neskatījāties, vai ne?

VIKTORS. Es nevarēju, muķis. Un vēl tā stulbā mūzika...

VINETA. Kāda mūzika?

VIKTORS. Tāda... *la-la-lāā, tra-la-lāā*. Man tāda nepatīk. Šitā ir ciešama.

VINETA. Jūs arī mani par muķi turat?!

VIKTORS. Mēs vairs nekoķetējam, starp citu.

VINETA. Bet es tiešām nekā nedzirdēju! Varat iedomāties, kāda es te ienācu!...

VIKTORS. Bet skanēja jau arī kaut kas tāds, ko nemaz klausīties negribas.

ULLA. Skanēja šis pats! (*Viktoram*) Es jūs uzlūdzu!

VIKTORS. Es nemāku dejot! Nē, tiešām!...

VINETA. (*Ullai*) Es tevi uzlūdzu.

Viņas dodas dejot. Elvis aiz savas letes jauc dzērienus.

VIKTORS. (*prom*) Es daudz lasu. Pārāk daudz, laikam. Ko tad citu, lai dara? Tomāti un grāmatas. Es lasu tās grāmatas, kurām ir laimīgas beigas, tās man patīk. It kā neloģiski - vientuļam vīrietim. Es esmu spiedis sevi lasīt arī tās smagās. Nesanāk. Jau jūti ap vidu: negribas. Man patīk laimīgas beigas... Tikai es nekad neesmu tādās piedalījies pats, tādā teātrī ar... *happy-end*. Kur visi smaida. Un es arī smaidu... Nekas jau tā stingri nav sarunāts, bet viss, nez kāpēc, visiem jau ir skaidrs: mēs tagad esam pāris. Un es arī to zinu, ticu. Grāmatās arī, starp citu, viss parasti paliek tādā *happy* miglīnā, pievērsiet uzmanību... Kad lasi: viss normāli. Kad pats iekšā... Ja es, piemēram, lasītu, kā viens vecis manā vecumā ņem un uzsprāgst, un bliež visu, kā ir - es noticētu. Tagad es nezinu - vai tas biju es, vai es to teicu. Ko es teicu? Es taču nemaz nemāku bāustīties, nemaz... (*par Vinetu*) Nē, 74.-ajā tā nebija viņa. Lai gan, kāda nozīme: es vienalga nepiegāju. Un

nenoskaldīju, kā večiem nākas. *Tā un tā!*... Tagad pateicu. Laikam. Un izdevās. Un visi smaida. Es jau arī... Bet ko veči dara nākošajā dienā pēc tā *happy-enda*. Tur tās grāmatas beidzas!... Kad es izspruku laukā uz ielas - nupat... jā, es biju tāds nelaimīgs, saskābis. Bet tai pašā laikā es domāju arī - *paldies Dievam, viss pats atrisinājās!*.. Bet kad man nāca paka, es... atkal *paldies Dievam!*... Arī to es gribēju... Bail. Skaidrs. Kam nav bail?!...

Tikmēr Ulla ar Vinetu ir piedejojušas viņam klāt.

VIKTORS. (*smejas*) Es nemāku! Beidziet, nemāku!...

Viņas tomēr uzrauj Viktoru kājās - dejo trijatā. Pēc brīža Ulla noiet malā, Vineta ar Viktoru paliek vieni: Viktors tomēr pieprot dejojot. Elvis joprojām jauc koktei-us, viņi ikbrīdi iztālēm sasmaidās ar Ullu.

ULLA. (*prom*) Tas nenotiek gadiem, gadu desmitiem, un tad pēkšņi, vienā vakarā, pāris stundās viss apgriežas kājām gaisā. Un viss izskatās pavisam citāds, un... neticams. (*par Elvi*) Ar tur stāvošo cilvēku es šodien mīlēšos, varbūt... laikam. Nav ne sapņu princis, ne zelta zivs, bet mums jau viss, nez kāpēc, jau skaidrs, gandrīz... Un es esmu ar mieru. Tā taču nenotiek! Es!... Es taču neķeros pie pēdējā salmiņa! Mēs sarakstījāmies. Četras vēstules. Kādas es nekad mūžā neesmu saņēmusi. Nē, nu jā - tās bija Vinim, bet es atbildēju, nu... vienalga, nav svarīgi. Tās bija... ne saldas, ne stulbas. Es vēl domāju - kāpēc tādām cilvēkam vispār ir jāraksta, viņam taču jābūt pilnīgi laimīgam: viņš visu saprot dzīvē, viss kārtībā, bet tad izrādās, ka tā nav, ka te viņš stāv, viens pats... Nepateiksi... Patiesībā... patiesībā ar mani notiek tas, ka es dzenu prom uzmācīgas domas! Es negribu tās domāt! Bet domāju... Kā lai es zinu, kā lai es esmu pārliecināta, ka tas tiešām ir viņš? Tas pats vīrietis, kurš rakstīja tās vēstules. Es pūlos atcerēties, un man nav nekādu pierādījumu, ka tas tiešām ir viņš. Viņš pats tā teica, un tas ir viss. Noklausījās, ko mēs te runājāmies - tāda profesija - un tad teica. Izmantoja savā labā. Lai mani... dabūtu. Vienam vakaram, varbūt. Jā, jā, jā, zinu: *katram jābūt priecīgam, ka viņš kādam ir vajadzīgs*, protams, bet... Bet es taču arī nevaru pirms... pirms izģērbšanās likt viņam uzrādīt manas vēstules. Tad gan, tad *Welcome, draugs!* Vēl salīdzināšu viņa rokrakstu!... Jā, es par to tagad domāju, es šaubos, jā. Mu-ķe, protams. Es esmu mu-ķe!... Bet es tomēr smaidu. Kas būs, būs. Bail. Skaidrs. Kuram nav bail?!...

Vineta ir kaut ko čukstējusi Viktoram ausī, kādē- viņš dodas pie Ullas un lūdz uz deju viņu.

VINETA. (*prom, par Viktoru*) Nē, protams, nē. Nekad nebūtu viņu tādu iedomājusies. Uz ielas, laikam, pat atskatījusies nebūtu, laikam gan. Par zelta zivtiņu viņš arī nebūtu uzrakstījis, nekad. Bet... es varu saderēt, ka dabā tāda veča arī nemaz nav. To ir sievietē rakstījusi, jā. Kāds, kas saprot!... Nē, es nebūt neesmu sliktās domās par večiem,

vienkārši... Nu, ir dzīvē noteikti likumi. (*par Elvi*) Nu, šitais, piemēram. Romantiskas jūtas? Pamanīja taču uzreiz laupījumu - es taču redzu: tur jau viss veidojas pilnā sparā, abiem actiņas zib. Bet ja man kaut kas nepatiks, jaunais cilvēks, jūsu izredzētajai arī nepatiks. Man ir viņai jāpalīdz. Jā, mums abām gāja grūti, bet viņa arī man palīdzēja, patiešām, palīdzēja. Es nebūtu saņēmusies pati... Arī tagad izskriet laukā viņam paka. Es jau zināju, ka vajag skriet, ka man ir jāskrien - pati vainīga, bet varbūt, domāju - *paldies Dievam, viss pats ir atrisinājies!*... Gribēju piecelties un nevarēju. Gribu un negribu. Reizē. Es taču viņu nemaz nepazīstu. *Blāc!* - un viss jau ir noticis, un visiem, nez kāpēc, jau ir skaidrs, ka mēs esam pāris. Bet viņš, piemēram, nezina, ka es svētdienās gu-u līdz diviem! Un es nezinu, vai viņš patiešām... Nu, vai kāds var pateikt, kāpēc viņš ir viens pats, vientulis, un... Bet es par to nedomāju, patiesībā! Vajag ņemt vieglāk, ne? Tā vieglāk. Bail. Skaidrs, ka nav!... (*Elvim, ska-i*) Nu!!! Es jau trešo dienu gaidu savu konjaku!

Elvis ce uz letes četrus īpašus koktei-us - katram pa vienam.

ELVIS. (*prom, par Ullu*) Viņa nav mana zelta zivtiņa, protams, nav. Bet tādas jau vispār nav. Pieleca, kad biju uzrakstījis un aizsūtījis kaut ko tik... nejdzīgu. Cilvēks, patiesībā, ir normālāks nekā tas... nu, ko viņš saka par sevi. Nav nekādas zelta zivtiņas. Ir vienkārši... ir...

ULLA. Ko tu gribēji teikt?

ELVIS. Neko.

Viņi ar Ullu saskūpstas.

Vineta ar Viktoru to nemana - viņi cieši lūkojas viens otra acīs.

Tad viņi saskandina.

2001.

© Lauris Gundars.